

Utrikesutskottet

Berättelse från Finlands delegation i Europarådet om verksamheten i den parlamentariska församlingen 2015

INLEDNING

Remiss

Berättelse från Finlands delegation i Europarådet om verksamheten i den parlamentariska församlingen 2015 (B 3/2016 rd): Ärendet har remitterats till utrikesutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ordförande, Finlands delegation i Europarådet Maria Guzenina.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Människorättsorganisationen Europarådet grundades 1949. Dess grundläggande uppgift är att värna om och utveckla mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen. Finland blev medlem i Europarådet 1989. Utrikesutskottet vill betona betydelsen av Europarådets grundläggande uppgift i ett läge där samhällsutvecklingen och samhällsliga problem ställer rättsstatsprincipen, yttrandefriheten och andra grundläggande värderingar och principer inför utmaningar också i etablerade demokratier. Utskottet ser det som angeläget att Finlands delegation också framöver arbetar för att rådet fokuserar på frågor som uttryckligen anknyter till den grundläggande uppgiften.

Utrikesutskottet konstaterar att internationell rätt och en regelbaserad internationell ordning är en förutsättning för välfärd, säkerhet och stabil utveckling. Det är i dag mer aktuellt än någonsin att försvara dessa värden. Agendan för den parlamentariska församlingen präglades enligt berättelsen under 2015 av debatterna om terrorhotet, flyktingkrisen och Ukrainakrisen. De rapporter som tillställts församlingen fäster uppmärksamhet också vid upprepade kränkningar av de mänskliga rättigheterna i flera medlemsstater. Församlingen uppmanade ministerkommittén att med alla tillgängliga medel förbättra och påskynda genomförandet av Europadomstolens domar och vidta åtgärder i de fall där en medlemsstat upprepat underlåter att verkställa ett avgörande.

Församlingen har entydigt fördömt Rysslands agerande när det gäller Ukrainas territoriella integritet, annekteringen av Krim till Ryssland och krigshandlingarna i östra Ukraina. Församlingen förlängde sitt beslut om att frysa den ryska delegationens rösträtt, och Rysslands delegation del-

Betänkande UtUB 4/2016 rd

tog inte i församlingens verksamhet under året. Utskottet konstaterar att avsaknaden av en politisk lösning och krisen i Ukraina är ett hinder för att relationerna mellan Europarådet och Ryssland ska kunna normaliseras.

Utrikesutskottet anser att uppföljningen av medlemsåtagandena är en väsentlig del av församlingens verksamhet. Utskottet understryker att medlemskapet i Europarådet har sporrat nya och gamla medlemsländer till fortsatta reformer inom de områden som hör till rådets grundläggande uppgift. För att följa reformerna utvecklade församlingen på 1990-talet en egen parlamentarisk bevakningsmekanism i form av ett granskningsutskott. Utrikesutskottet konstaterar att ett tätt samarbete mellan granskningsutskottet och de stater som granskas kan främja identifieringen och genomförandet av behövliga reformer i de berörda staterna. Utskottet noterar att medlemmarna i Finlands delegation har deltagit aktivt i granskningsutskottets verksamhet.

Valobservation ingår i övervakningen. De delegationer som församlingen sände ut följde under året parlamentsvalen i Turkiet, Kirgizistan och Azerbajdzjan och presidentvalet i Vitryssland. De flesta av Europarådets valobservationsuppdrag genomförs i samarbete med OSSE:s parlamentariska församling och kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR). Utrikesutskottet har konsekvent framhållit att detta samarbete är viktigt för att det inte ska uppstå meningsskiljaktigheter om hur väl rättsstatsprincipen har iakttagits vid valen.

Slutligen vill utrikesutskottet fästa uppmärksamhet vid att Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, den s.k. Istanbulkonventionen, trädde i kraft i Finland den 1 augusti 2015. Konventionen innehåller bestämmelser om att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i hemmet, skydda offren och ställa förövare av våldshandlingar till svars. Utskottet fäster vikt vid att konventionen genomförs och noterar att församlingens jämställdhetsutskott bereder en rapport med rekommendationer som kan främja genomförandet av konventionen i Finland. Utskottet konstaterar att genomförandet av konventionen också förutsätter att resurser avsätts för ändamålet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utrikesutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner ett ställningstagande med anledning av berättelse B 3/2016 rd.

Utskottets förslag till ställningstagande

Riksdagen har ingenting att anmärka med anledning av berättelsen.

Betänkande UtUB 4/2016 rd

Helsingfors 14.4.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Antti Kaikkonen cent
vice ordförande Pertti Salolainen saml
medlem Sirkka-Liisa Anttila cent
medlem Paavo Arhinmäki vänst
medlem Tiina Elovaara saf
medlem Susanna Huovinen sd
medlem Tom Packalén saf
medlem Aila Paloniemi cent
medlem Antti Rinne sd
medlem Veera Ruoho saf
medlem Erkki Tuomioja sd
medlem Stefan Wallin sv
medlem Matti Vanhanen cent
medlem Sofia Vikman saml
medlem Ben Zyskowicz saml
ersättare Ilkka Kanerva saml
ersättare Jaana Pelkonen saml.

Sekreterare var

utskottsråd Olli-Pekka Jalonen.